

Herat
Kabul
Peshawar
AFGHANISTAN
Farah
Qandahar

Указания: Афганистан

Указания: Афганистан

април 2022 г.

Текстът е завършен през март 2022 г.

Преводът не е проверен за качество от компетентните национални органи. Ако смятате, че преводът не отговаря на съответната терминология на национално равнище, свържете се с [EUAA](https://euaa.europa.eu).

Нито Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището (EUAA), нито лице, действащо от нейно име, носят отговорност за евентуалното използване на съдържащата се в настоящата публикация информация.

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2022 г.

PDF ISBN 978-92-9400-482-6 doi: 10.2847/314467 BZ-07-22-999-BG-N

© Агенция на Европейския съюз в областта на убежището (EUAA), 2022 г.

Снимка на корицата: © iStock (фотограф: Keith Binns), 28 януари 2008 г

Възпроизвеждането е разрешено, при условие че се посочва източникът. За използване или възпроизвеждане на снимки или друг материал извън обхвата на авторското право на EUAA трябва да се иска разрешение направо от притежателите на авторското право.

Съдържание

Въведение	5
Общи бележки	11
Субекти на преследване или тежки посегателства.....	12
Статут на бежанец: указания относно конкретни профили.....	18
Предварителни бележки	18
Профили	19
Субсидиарна закрила	40
Член 15, буква а) от Директивата относно признаването	40
Член 15, буква б) от Директивата относно признаването	41
Член 15, буква в) от Директивата относно признаването	44
Субекти на закрила	48
Алтернатива за вътрешна закрила.....	51
Изключване.....	53
Престъпления срещу мира, военни престъпления, престъпления срещу човечеството	54
Тежко престъпление, което няма политически характер	55
Деяния, които противоречат на целите и принципите на Организацията на обединените нации	56
Заплаха за обществото или сигурността на държавата членка.....	57
Съкращения	58

Въведение

Настоящият документ с указания представя в обобщен вид заключенията от общия анализ на тема Афганистан и следва да се чете във връзка с този анализ. Пълната публикация „Указания за отделни държави: Афганистан“ е налична на <https://euaa.europa.eu/country-guidance-afghanistan-2022>

Указанията за отделни държави са разработени в съответствие с [член 11 от Регламент \(ЕС\) № 2021/2303 за основаване на EUAA](#)⁽¹⁾. Те отразяват общата оценка за ситуацията в държавата на произход на високопоставени длъжностни лица, отговарящи за политиката, от държавите — членки на ЕС, в съответствие с действащото законодателство на ЕС и практиката на Съда на Европейския съюз (СЕС).

Настоящите указания по никакъв начин не освобождават държавите членки от задължението да проверяват всяка молба за международна закрила индивидуално, обективно и безпристрастно. Всяко решение следва да се взема въз основа на индивидуалните обстоятелства на молителя и ситуацията в Афганистан към момента на вземане на решението съгласно точна и актуализирана информация за държавата, получена от различни съответни източници (член 10 от Директивата за процедурите за убежище).

Предоставените в настоящия документ анализ и насоки не са изчерпателни.

Защо са разработени указанията за отделни държави?

Указанията за отделни държави са предназначени да служат като инструмент за изготвящите политики и отговорните за вземането на решения лица в контекста на общата европейска система за убежище (ОЕСУ). Тяхното предназначение е да подпомагат разглеждането на подадените от молители от Афганистан молби за международна закрила и да стимулират сближаването на практиките във връзка с вземането на решения в отделните държави членки.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) 2021/2303 на Европейския парламент и на Съвета от 15 Декември 2021 г. относно Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището и за отмяна на Регламент (ЕС) № 439/2010, достъпен на <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/2303/oj?locale=bg>.

На 21 април 2016 г. Съветът на Европейския съюз договори създаването на политическа мрежа на високо равнище, обхващаща всички държави членки и координирана от Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището (EUA), със задачата да извършва съвместна оценка и тълкуване на положението в основни държави на произход ⁽²⁾. Мрежата подпомага разработването на политики на равнището на ЕС въз основа на обща информация за държавата на произход (ИДП) чрез съвместно тълкуване на такава информация в светлината на съответните разпоредби относно достиженията на правото в областта на убежището и вземане под внимание на съдържанието на учебния материал и практическите ръководства на EUA, когато е целесъобразно. Разработването на общ анализ и указания вече е включено като ключова област в новия мандат на EUA и понастоящем се регулира от [член 11 от Регламента за EUA](#).

Какво се включва в указанията?

В указанията се обобщават **заклученията** от общия анализ в лек, леснодостъпен формат и се предлагат практически указания за анализа на индивидуалния случай. Те представляват „резюмето“ на пълните [„Указания за отделни държави: Афганистан“](#).

Във всеобхватните [„Указания за отделни държави: Афганистан“](#) е поместена и втора, по-подробна част — **общият анализ**. В общия анализ са определени съответните елементи в съответствие със законодателството, съдебната практика и хоризонталните указания, обобщена е съответната фактическа основа според наличната ИДП и е анализирано по подходящ начин положението в съответната държава на произход.

Общият анализ е достъпен на адрес: <https://euaa.europa.eu/country-guidance-afghanistan-2022>.

⁽²⁾ Съвет на Европейския съюз, Резултат от 3461-ото заседание на Съвета, 21 април 2016 г., 8065/16; достъпно на <http://www.consilium.europa.eu/media/22682/st08065en16.pdf>.

В настоящите указания са предоставени връзки към съответната част от общия анализ (на английски език).

Какъв е обхватът на тази актуализация?

С настоящата версия на указанията се актуализират и заменят „Указания за държава: Афганистан“ (ноември 2021 г.).

Това представлява целева актуализация с акцент върху значителните промени, наблюдавани през първите месеци след завземането на властта от талибаните. Макар че информацията относно определени теми остава ограничена и/или противоречива за периода, обхванат от тази актуализация, бяха положени усилия за изготвяне на общ анализ и указания, доколкото това е възможно в настоящите условия. Моля да имате предвид, че информацията относно държавата на произход (ИДП), посочена в настоящия документ, е ограничена до събитията, случили се до 8 декември 2021 г. Взета е предвид и допълнителна информация във връзка с ограниченията на свободата на движение на жените, въведени на 26 декември 2021 г. от Министерството за насърчаване на добродетелите и предотвратяване на греха. Напомняме на читателя, че винаги трябва да съобразява наличната относима и актуална ИДП към момента на вземане на решението.

ЕУАА ще продължи да следи съвместно с държавите членки развиващата се ситуация в държавата и редовно ще преразглежда и актуализира своите указания относно Афганистан.

Обвързващи ли са настоящите указания?

Указанията за отделни държави не са обвързващи. В съответствие с [член 11 от Регламента за ЕУАА](#) държавите членки имат задължението да вземат предвид насоките и общия анализ при разглеждане на молбите за международна закрила, без това да накърнява компетентността им за вземане на решения относно индивидуални молби.

Кой е участвал в разработването на настоящите указания за отделни държави?

Този документ е резултат от съвместната оценка на Мрежата за насоки за държавите, чиято работа беше подпомагана от екип по изготвянето, съставен от избрани национални експерти и ЕУАА. Европейската комисия и Върховният комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН) осигуриха ценен принос за този процес.

Указанията, придружени от общия анализ, бяха завършени от Мрежата за указания за отделни държави през март 2022 г. и одобрени от управителния съвет на EUA през април 2022 г.

Каква е приложимата нормативна рамка?

Що се отнася до приложимата нормативна рамка, общият анализ и документът с указания са изготвени въз основа на разпоредбите на [Женевската конвенция от 1951 г.](#) ⁽³⁾ и [Директивата относно признаването \(ДП\)](#) ⁽⁴⁾, както и на практиката на Съда на Европейския съюз (СЕС); когато е целесъобразно, практиката на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) също се взема предвид.

Какви указания за правилата за получаване на международна закрила са взети под внимание?

Приложената в настоящия анализ рамка на хоризонтални указания се основава главно на следните общи указания:

⁽³⁾ Общо събрание на Организацията на обединените нации, Конвенция за статута на бежанците от 1951 г. и Протокола за статута на бежанците от 1967 г.

⁽⁴⁾ Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила.

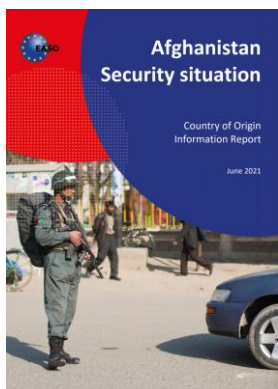
Настоящият и други свързани практически инструменти на EUAA могат да бъдат намерени на <https://www.easo.europa.eu/practical-tools>.

Приложимите указания на ВКБООН, налични към момента на приключването на работата по документа, и по-специално [Насоките на ВКБООН за оценка на нуждата от международна закрила на лица, бягащи от Афганистан](#) ⁽⁵⁾, също бяха взети под внимание ⁽⁶⁾.

Каква информация за държавата на произход е използвана?

Документите с указания за отделни държави на EUAA не следва да се считат и да се използват или цитират като източници на ИДП. Съдържащата се тук информация е базирана на докладите относно ИДП на EUAA, а в някои случаи и на други източници, които са посочени. За разлика от указанията за отделни държави, те представляват източници на ИДП и съответно могат да бъдат цитирани.

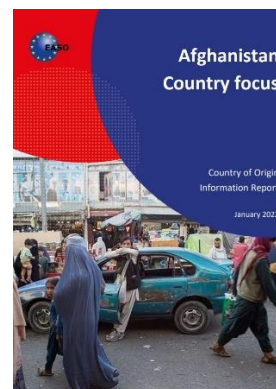
Настоящата актуализация е изготвена главно въз основа на следните актуални документи с ИДП:

Доклад на EUAA относно ИДП: Afghanistan, Security situation (Афганистан, състояние)

Доклад на EUAA относно ИДП: Afghanistan, Security situation update (Афганистан, актуализирана информация за състоянието)

Доклад на EUAA относно ИДП: Afghanistan, Country focus (Афганистан, акцент)

⁽⁵⁾ ВКБООН, Guidance Note on the International Protection Needs of People Fleeing Afghanistan (Насоки за оценка на нуждата от международна закрила на лица, бягащи от Афганистан), 2022 г., достъпни на: <https://www.refworld.org/docid/61d851cd4.html>.

⁽⁶⁾ Наръчник и указания на ВКБООН за процедури и критерии за определяне статут на бежанец съгласно Женевската конвенция за статута на бежанците от 1951 г. и Протокола от 1967 г. към нея, други указания, политически документи и заключенията на изпълнителния и постоянния комитети на ВКБООН са достъпни на адрес: <https://www.refworld.org/rsd.html>.

на сигурността) юни
2021 г.на сигурността) (септември
2021 г.)върху държавата)
(януари 2022 г.)

Настоящите указания следва да се считат за валидни, при условие че настоящите събития и развития попадат в тенденциите и моделите, наблюдавани в проучвания период на съответните доклад относно ИДП. Новите развития, които причиняват значителни промени и водят до нови тенденции, може да окажат въздействие върху оценката, предоставена в настоящите указания. Полагат се максимални усилия докладите на ЕУАА относно ИДП и документите с указания за отделни държави редовно да се актуализират, както и да се отразяват по необходимия начин такива значителни промени. Индивидуалните молби винаги следва да се оценяват в светлината на най-актуалната налична ИДП.

За достъп до докладите на ЕУАА относно ИДП посетете <https://euaa.europa.eu/country-reports>.

Как указанията за държави подпомагат индивидуалната оценка на молби за международна закрила?

Указанията и общият анализ следват стъпките на проверката на индивидуална молба за международна закрила. В настоящия документ са разгледани съответните елементи, както са предвидени в Директивата относно признаването, и е дадена обща оценка на ситуацията в държавата на произход, като същевременно са дадени указания относно различни индивидуални обстоятелства, които следва да бъдат взети предвид.

Допълнителна информация и други налични указания за държави можете да намерите на адрес: <https://www.easo.europa.eu/country-guidance>
<https://euaa.europa.eu/asylum-knowledge/country-guidance>

Общи бележки

Последна актуализация: април 2022 г.

В момента на съставяне на доклада положението в Афганистан все още е в процес на развитие, поради което в някои случаи е особено трудно да се извърши окончателна оценка на нуждата от международна закрила. Във връзка с това можем да изтъкнем следните елементи:

Поради преходния период, през който преминава Афганистан в момента на съставяне на доклада, на този етап е трудно да се отговори категорично на редица насочени към бъдещето въпроси, свързани с вида държава и управление, които може да установят талибаните.

Макар че бъдещото поведение на талибаните не е достатъчно предсказуемо, групите лица със съответни профили, които са били преследвани от талибаните, може да са изложени на повишен риск предвид разширените способности и териториален контрол на този субект.

Нивото на безогледно насилие в страната се счита за значително по-ниско, отколкото преди (завземането на властта от талибаните). Бъдещият риск от безогледно насилие обаче в която и да е част от страната винаги следва да се основава на най-новата информация относно динамиката в конкретна област, както и страната като цяло.

Следва да бъдат отчетени и ограниченията във връзка с надеждното докладване на информация, тъй като в тези условия вероятно не се докладва пълната информация от Афганистан или от някои части от страната.

Възприемането и потенциалното третиране от талибаните на лицата, които напускат Афганистан, остава неясно.

Прочетете още в общия анализ.

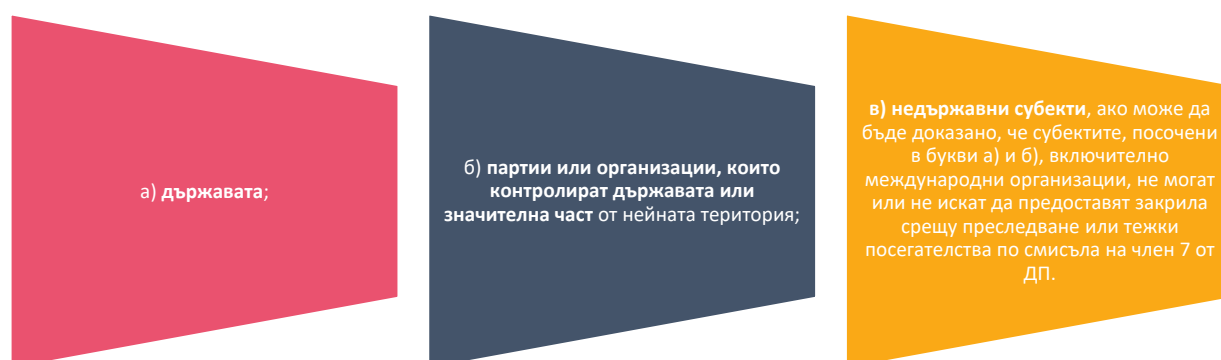
Субекти на преследване или тежки посегателства

Последна актуализация: април 2022 г.

Рисковете, на които изобщо е изложено населението или част от населението на една държава, обикновено не представляват сами по себе си индивидуални заплахи, които могат да бъдат квалифицирани като тежки посегателства ([съображение 35 към ДП](#)). По правило преследването или тежките посегателства трябва да се реализират под формата на поведение на даден субект ([член 6 от ДП](#)).

Съгласно [член 6 от ДП](#) субектите на преследване или тежки посегателства включват:

Фигура 1. Субекти на преследване или тежки посегателства.

Прочетете още в общия анализ.

В този раздел са поместени указания относно някои от основните субекти на преследване или тежки посегателства в Афганистан. Списъкът не е изчерпателен.

- **Талибаните:** След като в продължение на години талибаните действаха като бунтовническо движение и в някои области изпълняваха ролята на правителство в сянка, през лятото на 2021 г. те поеа контрола върху страната. На 15 август 2021 г. талибански бойци влязоха в столицата и поеа контрола върху нейните контролни точки. Лидерите на талибаните влязоха в президентския дворец, направиха обръщение към медиите на следващия ден и обявиха, че войната е приключила. На 19 август официален говорител на талибаните обяви създаването на ислямски емират в Афганистан — наименование, използвано и в други публични изявления. Освен това талибаните обявиха членовете на временно правителство. Всички назначения във временното правителство включваха лица от талибанското движение, като много от тях са служили в правителството от 90-те години на XX век.

Кабинетът беше съставен от няколко лица от списъка за санкции на Съвета за сигурност. През октомври 2021 г. талибаните заявиха, че контролират цялата територия на Афганистан. За последните две десетилетия има данни, че талибаните са преследвали целенасочено цивилни лица и са извършвали безогледни нападения срещу граждански обекти. Според наличната информация тези действия включват целенасочени убийства на лица, свързани с афганистанското правителство и с чуждестранните сили, журналисти, активисти за правата на човека, религиозни водачи и други. Паралелният механизъм за правосъдие, създаден от талибаните, функционираше въз основа на стриктно тълкуване на *шариата*, което води до екзекуции и други наказания, оценявани като жестоки, нечовешки и унижителни, включително телесни наказания. Има данни също така, че талибаните подлагат задържани лица на изтезания.

След завземането на властта беше обявено, че талибанските бойци подлагат на насилие цивилни лица и журналисти, както и че извършват претърсвания на населените места и ответни действия с цел отмъщение въпреки общата амнистия, предоставена на всички, служили в предходното правителство. Съобщавано е и за талибански бойци, подлагащи цивилни лица на телесни наказания, наред с другото — бичуване на предполагаеми крадци. Остава неясно дали такива действия са по разрешение на ръководството, или се дължат на липса на дисциплина или контрол в командната верига. Предполага се, че талибанските бойци са имали свобода на действие по собствена инициатива, тъй като изглежда не са подлагани на наказание, нито е имало последици за тях.

Освен това талибани са обвинявани в извършване на нарушения на правата на човека срещу заловени бойци от съпротивата и цивилни лица през седмиците на боевете в Панджшир и след това, както и срещу предполагаеми съмишленици на „Ислямска държава в Хорасан“ в Нангархар и други области на страната.

Прочетете още в общия анализ.

- **Бивши държавни субекти и съпротива срещу талибаните:** Бившите държавни субекти в Афганистан включват членове на **афганистанските национални сили за сигурност (АНСС)** и други органи от трите клона на държавната власт (изпълнителна, законодателна и съдебна власт).

Според налични данни афганистанските държавни органи и свързаните с тях лица са извършвали широк спектър от нарушения на правата на човека. Има данни за извънсъдебни убийства, насилствени изчезвания, произволно задържане, отвлечения, грабежи, разграбвания, изтезания и малтретиране. Наред с това

Афганистанската национална полиция (АНП) е била замесена в изнудване и организирана престъпност, особено в райони в близост до ключови маршрути за контрабанда. Има съобщения и за набиране и сексуална експлоатация на момчета (*бача бази*), извършвани от афганистанските сили за сигурност, и по-специално от Афганистанската местна полиция (АМП), както и за сексуална експлоатация на момичета.

Редица **проправителствени милиции** се сражаваха на страната на правителството срещу талибаните и „Ислямска държава в Хорасан“ (ИДХ). Тези милиции включват Движенията за национално въстание, известни и като Сили за народно въстание, инициатива за отбрана в общностите, Ударните сили на Кандахар, Афганистанската гвардия за сигурност на Пактика, Силите за закрила на Хост и Силите „Шахеев“ в провинциите Пактия, Пактика и Газни. След последната офанзива на талибаните през летните месеци тези милиции не можаха да окажат съпротива на талибанските сили и бързо се разпаднаха или се присъединиха към талибаните.

След завземането на властта от талибаните в провинция Панджшир възникна съпротивително движение, известно като **Национален фронт за съпротива (НФС)**. НФС се състои от бойци на милициите и бивши войници от правителствената армия, лоялни към предишната администрация и противопоставящи се на талибанското управление. Групата е контролирала долината Панжшир, където възникнаха стълкновения между опозиционните сили и талибаните. Не е ясно обаче дали боевете продължават. На 6 септември 2021 г. талибаните обявиха, че са завзели Панджшир, въпреки твърденията на Ахмед Масуд, че боевете продължават.

Прочетете още в общия анализ.

- **Мрежа „Хакани“:** Мрежата „Хакани“ е обявена от Съединените щати за терористична организация. През февруари 2021 г. Мисията на ООН за съдействие в Афганистан (UNAMA) посочи, че мрежата „Хакани“ действа под ръководството на талибаните и като цяло следва техните политики и указания. Групата е описвана като „смъртоносната ръка на талибаните“.

Смята се, че мрежата „Хакани“ е отговорна за комплексни нападения в гъстонаселени райони на Кабул по време на антиправителствения бунт. Има данни, че мрежата е сътрудничала и е поддържала тесни контакти с Ал-Кайда въпреки споразумението със САЩ. След завземането на властта от талибаните източниците съобщават и за предполагаеми ответни действия между Ал-Кайда и Мрежата. Според получени съобщения мрежата „Хакани“ е работила съвместно и с ИДХ, включително за извършването на нападения, свързани с церемониите по встъпването в длъжност на афганистанския президент, както и на нападение срещу сикхски храм в Кабул през март 2020 г.

На 7 септември, когато талибаните обявиха преходното правителство, лидерът на мрежата, Сираджудин Хакани, беше назначен за министър на вътрешните работи.

Прочетете още в общия анализ.

- **„Ислямска държава в Хорасан“ (ИДХ):** ИДХ е транснационална салафистко-джихадистка групировка, обявена от ООН за терористична организация, която има оперативни връзки с местни групи. Според изявление от ноември 2021 г. на Дебра Лайънс, специален представител на генералния секретар и ръководител на Мисията на ООН за съдействие в Афганистан (UNAMA), ИДХ става все по-активна, като е увеличила нападенията от 60 през 2020 г. на 334 през 2021 г. и е увеличила позициите си във всички провинции. Според друг източник ИДХ е имала силно присъствие в източен Афганистан (провинции Нангархар и Кунар), както и в Кабул, и в северен Афганистан. За ИДХ обаче се съобщава, че няма териториален контрол в Афганистан, а оперативният капацитет на групата в държавата продължава да бъде неясен.

Броят на бойците на ИДХ в Афганистан се оценява на около 4000. Има сведения, че сравнително малък, но разрастващ се брой бивши членове на службата за разузнаване на Афганистан и елитните военни единици са се присъединили към ИДХ в съпротива на талибаните. Освен това има сведения и че ИДХ „се свързва с племена и други групи, за да мобилизира членовете им, като същевременно потушава инакомислието сред умерените салафити“. Изразени са и опасения, че ИДХ би могла да мобилизира чуждестранни бойци от Централна Азия и Пакистан, базирани в Афганистан, както и разочаровани членове на талибаните. Съобщава се и за нападения на талибани, арести на членове на ИДХ и предотвратяване на атаки, а няколко пъти през ноември 2021 г. членове на ИДХ предполагаемо са се предавали на талибаните в Нангархар.

Приблизително от лятото на 2020 г. ИДХ предполагаемо е осъществявала кампания от целенасочени убийства и е продължила да го прави от завземането на властта от талибаните в сравнително същата степен. Твърди се, че ИДХ е използвала „същата тактика на бързи изненадващи атаки“, практикувана наскоро от талибаните срещу предишното афганистанско правителство, включително крайпътни експлозии и целенасочени убийства. По-специално се съобщава за инциденти, свързани със сигурността, в северната и южната провинция. По-специално се съобщава, че са извършвани атаки в провинция Нангархар, определена като „крепост“ на ИДХ, и нейната столица Джалалабад.

Групата запази способността си да извършва терористични нападения в Кабул и други големи градове, и пое отговорността за нападението на международното летище в Кабул на 26 август 2021 г., в резултат на което бяха убити повече от 170 души. Също така ИДХ пое отговорност и за други инциденти в същия град, като например редица взривове на коли с експлозиви и атака над военно здравно заведение през ноември 2021 г.

Няколко пъти ИДХ продължи да атакува шиитската (хазарската) общност. През октомври 2021 г. бяха извършени широкомащабни атаки от ИДХ над шиитски (хазарски) джамии в Кундуз и Кандахар, при които бяха убити най-малко 119 души и ранени 220.

Прочетете още в общия анализ.

- **Ал-Кайда:** Ал-Кайда е транснационална екстремистка салафитско-джихадистка организация, която е обявена от ООН за терористична група. Според получени данни групата поддържа ограничено присъствие в Афганистан, като осъществява своите дейности главно чрез ресурсите на други въоръжени групировки, най-вече на талибаните. Според данни, получени в средата на 2021 г., талибаните и Ал-Кайда продължават да поддържат близки отношения и липсват признаци за прекратяване на връзките между тях, въпреки очакванията, възникнали във връзка със споразумението от Доха. След завземането на властта от талибаните източниците съобщават за предполагаеми ответни действия между Ал-Кайда и мрежата „Хакани“. Съобщава се също така, че значителна част от ръководството на Ал-Кайда е базирана в граничния регион между Афганистан и Пакистан.

Преди завземането на властта, по данни на UNAMA, Ал-Кайда е съсредоточила дейността си в организиране на тренировъчни дейности, което включва набавяне на огнестрелни оръжия и експлозиви, както и обучение, като се посочва, че групата участва във вътрешни дискусии на талибаните относно връзките на движението с други джихадистки структури. Освен това организацията пое отговорността за редица нападения в Афганистан, довели до жертви и ранени сред редовете на АНСС. Според някои източници Ал-Кайда продължава да бъде заплаха в Афганистан. Твърди се обаче, че групата не е имала необходимата организационна способност, за да се възползва от победата на талибаните. Оценено е, че човешкият капацитет на Ал-Кайда в Афганистан варира от няколко десетки до 500 души.

Прочетете още в общия анализ.

- В Афганистан действат **многобройни чуждестранни групировки и бойци**. Основните групи, действащи в източните провинции Кунар, Нангархар и Нуристан, включваха „Техрик-е Талибан Пакистан“ (което включва редица отцепнически групи), „Джайш-

е **Мохамед**“ и **„Лашкар-е Тайба“**, които действат под ръководството на афганистанските талибани и са замесени в целенасочени убийства на (бивши) правителствени функционери и други лица. В страната действат и няколко централноазиатски и уйгурски чуждестранни терористични и въоръжени групировки, в които участват бойци от узбекски, таджикски и туркменски етнически произход, за които се съобщава, че представляват значителна заплаха в северните райони на Афганистан; тези групировки включват **Ислямското движение на Източен Туркестан**, **Ислямското движение на Узбекистан** (известно също като „Джундала“), **„Джамаат Ансарула Таджикистан“**, **„Лашкар-е Ислам“** и **Салафистка групировка**.

Прочетете още в общия анализ.

- В конкретни случаи **други недържавни субекти** на преследване или тежки посегателства могат да включват кланове, племена, физически лица, притежаващи значително влияние (по места), семейството (например по отношение на ЛГБТИК хора, насилие „на честта“) или престъпни банди (например отвлечения срещу откуп) и др.

Прочетете още в общия анализ.

Статут на бежанец: указания относно конкретни профили

Предварителни бележки

Последна актуализация: април 2022 г.

За признаване на молител за бежанец следва да са изпълнени всички елементи от определението за бежанец в съответствие с ДП:

Член 2, параграф г) от Директивата относно признаването Определения

„бежанец“ е всеки гражданин на трета страна, който поради основателните си опасения от преследване по причина на своята раса, вероизповедание, националност, политическите си възгледи или принадлежността си към определена социална група се намира извън страната, чийто гражданин е той, и който не може или поради тези опасения не желае да се обърне за закрила към тази страна, или всяко лице без гражданство, което, като се намира по горепосочените причини извън страната на обичайното си местожителство, не може или поради своите опасения не желае да се завърне в нея и което не попада в приложното поле на член 12 (изключване);

В [член 9 от ДП](#) се определя как следва да се оценява наличието на „преследване“.

В [член 10 от ДП](#) са уточнени допълнително различните мотиви за преследване (раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група). За да отговаря молителят на условията за признаване на статут на бежанец, следва да бъде установена връзка (причинно-следствена връзка) между тези мотиви и преследването или липсата на закрила.

По-долу са предоставени насоки относно специфичните профили на молителите въз основа на личните им характеристики или връзки с определена групировка (напр. политическа, етническа, религиозна).

Всяка молба се оценява индивидуално. За тази цел следва да се вземат предвид конкретните обстоятелства на молителя и информацията за съответната държава на произход. Факторите, които трябва да се вземат предвид в тази оценка, може да включват например:

- района, където живее молителят, присъствието на потенциални субекти на преследване и тяхната способност да преследват лице, което представлява интерес за тях;
- естество на действията на молителя (дали се възприемат негативно и/или дали извършващите такива действия лица се считат за първа мишена от субекта на преследване);

- видимост на молителя (т.е. в каква степен е вероятно молителят да е известен или да е възможно да бъде разпознат от потенциален субект на преследване); като се има предвид обаче, че не е необходимо молителят да бъде лично разпознат от субекта на преследване, при условие че нейното или неговото опасение от преследване е основателно;
- ресурсите, с които молителят разполага, за да избегне преследване (напр. връзка с влиятелни личности, мрежа);
- и др.

Фактът, че молителят вече е бил обект на преследване или на преки заплахи за такова преследване, е сериозен признак за основателни опасения на молителя, освен ако съществуват достатъчно основания да се смята, че такова преследване не би се повторило ([член 4, параграф 4 от ДП](#)).

Прочетете още в общия анализ.

Профили

В този раздел са разгледани някои от профилите на афганистански молители, срещани в казуси в държавите — членки на ЕС. Тук се съдържат общи заключения относно профилите и насоки във връзка с допълнителни обстоятелства, които трябва да се вземат предвид в индивидуалната оценка. Някои от профилите са допълнително категоризирани в подпрофили, във връзка с които са формулирани различни заключения по отношение на анализа на риска и/или причинно-следствената връзка с мотив за преследване. Номерът на съответния профил и връзка към съответния раздел в общия анализ са дадени във всички случаи, за да се улеснят справките.

Заключенията относно всеки профил следва да се разглеждат, без да това да накърнява оценката на достоверността на твърденията на молителя.

Във връзка с информацията в долната таблица следва да се има предвид следното:

- Даден молител може да спада към **повече от един профил**, включен в настоящите указания. Необходимостта от закрила, свързана с всички такива обстоятелства, следва да бъде задълбочено проучена.
- Параграфите относно **анализа на риска** поставят акцент върху нивото на риск и върху някои обуславящи риска обстоятелства.

Допълнителни указания във връзка с определянето на действията като преследване са налични в съответните раздели от общия анализ.

- Долната таблица съдържа обобщение на заключенията във връзка с различни профили и подпрофили и има за цел да предостави практически инструмент за служителите в областта на убежището. Макар че са предоставени примери за подпрофили при различни рискове и обстоятелства, които могат да повишат или понижат риска, тези **примери не са изчерпателни** и трябва да се вземат предвид в контекста на всички обстоятелства по конкретния случай.
- **Лицата, които са били с определен профил в миналото, или членове на семейството** на лице с определен профил може да имат нужда от закрила, която е сходна с тази, определена за съответния профил. Това не е изрично посочено в таблиците по-долу, но следва да се вземе под внимание в индивидуалната оценка.
- В параграфите относно **потенциалната причинно-следствена връзка** е посочена възможна връзка с мотивите за преследване в съответствие с [член 10 от ДП](#). Разделите от общия анализ осигуряват допълнителни указания за това дали причинно-следствената връзка с мотив за преследване е много вероятна или може да бъде обоснована в зависимост от индивидуалните обстоятелства по случая.
- За някои профили връзката може да е между **липсата на закрила** от преследване и един или повече от мотивите, посочени в [член 10 от ДП](#) ([член 9, параграф 3 от ДП](#)).

2.1 Лица, свързани с предишното афганистанско правителство

Последна актуализация: април 2022 г.

Анализ на риска: Противоречивата и ограничената информация относно политиките на талибаните и разликите по отношение на изпълнението от талибанските пехотинци на заповеди от централното талибанско ръководство, както и разликите на регионално равнище, затрудняват оценката на риска за лица от този профил.

При наличие на информация за предишно преследване и сведения за продължаващи действия на преследване, може да се приеме, че **лицата, за които се приема, че са приоритетни мишени за талибаните**, включително заемалите високи постове в бившите въоръжени сили,

полицейски и разследващи органи, имат основателни опасения от преследване.

За **други лица от този профил** в индивидуалната оценка дали има разумна степен на вероятност молителят да бъде подложен на преследване следва да се вземат предвид влияещите на риска обстоятелства, като например:

- област на произход
- пол
- лични врагове
- участие в (местни) конфликти
- и др.

Членовете на семействата на някои лица с такъв профил също може да са изложени на риск от третиране, което би могло да бъде считано за преследване, напр. в контекста на търсенето от талибаните на въпросното лице.

Потенциална причинно-следствена връзка: (приписвано) политическо мнение.

* За този профил може да са валидни съображения за [изключване](#).

Прочетете още в общия анализ.

2.2 Лица, които са работили за чуждестранни войски, или които се възприемат като подкрепящи тези войски

Последна актуализация: април 2022 г.

Анализ на риска: Въз основа на информация за предишно преследване и сведения за продължаващи действия на преследване от страна на талибаните се приема, че **устните преводачи** в общия случай имат основателни опасения от преследване.

Ограничена е информацията относно политиките на талибаните във връзка с други лица, работили с чуждестранни войски. Като се има предвид негативното им възприемане от талибаните и предишните модели на преследване, **е вероятно други лица с предполагаеми връзки с чуждестранни сили** да имат основателни опасения от преследване.

Членовете на семейството на някои лица с такъв профил също може да са изложени на риск от третиране, което би могло да бъде считано за преследване.

Потенциална причинно-следствена връзка: (приписвано) политическо мнение.

* За този профил може да са валидни съображения за [изключване](#).

Прочетете още в общия анализ.

2.3 Религиозни водачи

Последна актуализация: ноември 2021 г.

Анализ на риска: Въпреки наличието на ограничена информация за периода след завземането на властта от талибаните, като се отчита преследването в миналото и продължаващата решимост на талибаните да създадат ислямски емират в Афганистан в съответствие с тяхната интерпретация на шариата, се приема, че **религиозните мислители, които се възприемат като делегитимиращи талибанската идеология**, вероятно имат основателни опасения от преследване.

За **други лица с този профил** е необходимо да се установят допълнителни влияещи на риска обстоятелства, за да се обоснове наличие на основателни опасения от преследване.

Потенциална причинно-следствена връзка: (приписвано) политическо мнение и/или религия.

Прочетете още в общия анализ.

2.4 Лица, които се опасяват от принудително мобилизиране от въоръжени групировки

Последна актуализация: декември 2020 г.

Анализ на риска: Не всички лица са изложени на ниво на риск, обосноваващо наличие на основателни опасения от преследване. Влияещите на риска обстоятелства могат да включват:

- възраст (принадлежност към възрастовата група на младите хора)

- военна кариера
- област на произход или наличие/влияние на въоръжени групировки
- засилена интензивност на конфликта
- позиция на клана в конфликта
- неблагоприятно социално-икономическо положение на семейството
- и др.

Потенциална причинно-следствена връзка: Макар че само по себе си наличието на риск от принудително мобилизиране обикновено не е достатъчно, за да се установи причинно-следствена връзка с мотив за преследване, последиците от отказа могат, в зависимост от конкретните обстоятелства на молителя, да обосноват такава връзка с (приписвано) политическо мнение наред с други основания.

Прочетете още в общия анализ.

2.5 Педагогически персонал

Последна актуализация: април 2022 г.

Анализ на риска: Налична е ограничена информация относно преследването на педагогически персонал след завземането на властта от талибаните.

Не всички лица са изложени на ниво на риск, обосноваващо наличие на основателни опасения от преследване. Влияещите на риска обстоятелства могат да включват:

- пол (т.е. учителки)
- произход от области, където ИДХ има оперативно присъствие
- лицето или институцията не изпълняват нарежданията и/или програмата за обучение на талибаните
- произнасяне срещу талибаните
- и др.

Потенциална причинно-следствена връзка: (приписвано) политическо мнение и в някои случаи религия.

Прочетете още в общия анализ.

2.6 Здравни специалисти и хуманитарни работници, включително лица, които работят за местни и международни НПО

Последна актуализация: април 2022 г.

Анализ на риска: Не всички лица с такъв профил са изложени на такова ниво на риск, че да се установят основателни опасения от преследване. Влияещите на риска обстоятелства могат да включват:

- пол (т.е. жени)
- естество на дейностите (напр. дейности за национални/международни НПО, свързани с ваксинация против полиомиелит, разминиране, дейности, за които се приема, че не са неутрални или че са в нарушение на културните или религиозните норми, и др.)
- връзки с предишното правителство или с чуждестранни донори
- произнасяне или действия срещу талибаните или друга въоръжена групировка
- произход от области, където ИДХ има оперативно присъствие
- и др.

Потенциална причинно-следствена връзка: (приписвано) политическо мнение.

Прочетете още в общия анализ.

2.7 Журналисти и работещи за медиите лица

Последна актуализация: април 2022 г.

Анализ на риска: Журналистите и работещите за медиите лица, които талибаните възприемат като критично настроени към тях или като отказващи да изпълнят наложените от талибаните условия, по принцип биха имали основателни опасения от преследване.

За други журналисти и работещи за медиите лица е необходимо да се установят допълнителни влияещи на

риска обстоятелства, за да се обоснове наличие на основателни опасения от преследване.

Положението на жените, които са журналисти и работещи за медиите лица, следва да се оценява особено внимателно.

Потенциална причинно-следствена връзка: (приписвано) политическо мнение и/или религия.

Прочетете още в общия анализ.

2.8 Защитници на правата на човека

Последна актуализация: април 2022 г.

Анализ на риска: За лицата с този профил по правило съществуват обосновани основателни опасения от преследване.

Потенциална причинно-следствена връзка: (приписвано) политическо мнение и/или религия.

Прочетете още в общия анализ.

2.9 Лица, които се възприемат като престъпили моралните и/или обществените норми

Трудно е да се предостави изчерпателен списък на практиките, възприемани като престъпване на моралните и/или обществените норми в Афганистан. Последните зависят от няколко фактора, като например местен контекст, замесени лица или тълкуването на нормите от заинтересованите лица. В някои случаи престъпването на тези норми може да бъде тълкувано от талибаните или афганистанското общество като „промяна по западен модел“. Прочетете още в подраздела [Морални и социални норми в Афганистан](#) от общия анализ онлайн.

Вж. също **2.10 Лица, за които се счита, че са извършили богохулство и/или вероотстъпничество.**

2.9.1 Насилие и морални престъпления, основани на защитата на честта

Последна актуализация: април 2022 г.

Анализ на риска: Не всички лица с такъв профил са изложени на такова ниво на риск, че да се установят основателни опасения от преследване. Влияещите на риска обстоятелства могат да включват:

- пол (рискът е по-висок за жените)
- област на произход (засягаща по-специално селските райони)
- консервативна среда
- възприемане на традиционни роли на половете от семейството
- власт/влияние на свързаните участници
- престъпената морална и/или обществена норма
- и др.

Потенциална причинно-следствена връзка: религия и/или (приписвано) политическо мнение или принадлежност към определена социална група.

Прочетете още в общия анализ.

2.9.2. Лица, възприемани като „променени по западен модел“

Последна актуализация: април 2022 г.

Анализ на риска: Не всички лица с такъв профил са изложени на такова ниво на риск, че да се установят основателни опасения от преследване. Влияещите на риска обстоятелства могат да включват:

- поведението, възприето от молителя
- област на произход (напр. по-специално засягаща селските райони, местни разлики в прилагането на нормите на талибаните)
- пол (рискът е по-висок за жените)
- консервативна среда
- възприемане на традиционни роли на половете от семейството

- възраст (за децата на определена възраст може да е трудно да се приспособят (отново) към социалните ограничения в Афганистан)
- продължителност на престоя в западна държава
- видимост на молителя
- и др.

Потенциална причинно-следствена връзка: Трябва да се вземат под внимание конкретните обстоятелства на молителя. В някои случаи преследването може да е мотивирано от религията и/или (приписвано) политическо мнение или принадлежност към определена социална група.

Вж. също профили **2.12.3 Жени с обществени роли** и **2.10 Лица, за които се счита, че са извършили богохулство и/или вероотстъпничество**.

Прочетете още в общия анализ.

2.10 Лица, за които се счита, че са извършили богохулство и/или вероотстъпничество

Последна актуализация: април 2022 г.

Анализ на риска: За лицата с този профил по правило съществуват обосновани основателни опасения от преследване.

Потенциална причинно-следствена връзка: религия.

Прочетете още в общия анализ.

2.11.1 Лица от хазарски произход

Последна актуализация: април 2022 г.

Анализ на риска: Положението на хазарите трябва да се оценява с оглед на неотдавнашното завземане на властта от талибаните. Рискът от нападения от ИДХ също трябва да се оценява въз основа на оперативните способности на групата. Влияещите на риска обстоятелства могат да са свързани и с други профили, например **2.11.2 Шиити**,

включително исмаилити, 2.1 Лица, свързани с предишното афганистанско правителство, 2.6 Здравни специалисти и хуманитарни работници, включително лица, които работят за местни и международни НПО или 2.9 Лица, които се възприемат като престъпили моралните и/или обществените норми.

Потенциална причинно-следствена връзка: (приписвана) религия (вж. профил **2.11.2 Шиити, включително исмаилити**), (приписвано) политическо мнение (например връзки с предишното правителство, приписвана подкрепа на Иран) и/или раса (етническа принадлежност).

Прочетете още в общия анализ.

2.11.2 Шиити, включително исмаилити

Последна актуализация: април 2022 г.

Анализ на риска: Положението на шиитите трябва да се оценява с оглед на неотдавнашното завземане на властта от талибаните. Рискът от нападения от ИДХ също трябва да се оценява. Понастоящем се оценява, че не всички лица с такъв профил са изложени на ниво на риск, обосноваващо наличието на основателни опасения от преследване. Влияещите на риска обстоятелства могат да включват:

- район на произход (области, в които ИДХ има оперативно присъствие, се характеризират с повишен риск)
- участие в религиозни практики
- и др.

Потенциална причинно-следствена връзка: религия.

Прочетете още в общия анализ.

2.11.3 Индуси и сикхи

Последна актуализация: ноември 2021 г.

Анализ на риска: Положението на индусите и сикхите трябва да се оценява в светлината на неотдавнашното завземане на властта от талибаните, но към момента информацията относно политиките, които талибаните възнамеряват да следват по отношение на тези малцинства, е ограничена. Рискът от нападения от ИДХ

също трябва да се оценява. Понастоящем се оценява, че не всички лица с тези профили са изложени на ниво на риск, обосноваващо наличието на основателни опасения от преследване. В индивидуалната оценка дали има разумна степен на вероятност молителят да бъде подложен на преследване следва да се вземат предвид влияещите на риска обстоятелства, и в частност областта на произход на дадения молител (например области, където ИДХ има оперативно присъствие) и др.

Потенциална причинно-следствена връзка: религия.

Прочетете още в общия анализ.

2.12 Жени

Различните форми на насилие над жените в Афганистан често са в значителна степен взаимосвързани. С оглед на това следните раздели следва да се четат във връзка едни с други.

Във връзка с преглед на положението на жените след завземането на властта от талибаните вж. също подраздел [Положение на жените след завземането на властта от талибаните](#) от общия анализ онлайн.

2.12.1 Насилие срещу жени и момичета: преглед

Последна актуализация: декември 2020 г.

* Добавени са малки актуализации: април 2022 г.

Анализ на риска: В индивидуалната оценка дали има разумна степен на вероятност молителят да бъде подложен на преследване следва да се вземат предвид влияещите на риска обстоятелства, като например:

- мнение, че лицето е извършило деяния, които са в противоречие на *шариата*
- вид на работата и работна среда (за жени, работещи извън дома)
- възприемане на традиционни роли на половете в семейството
- неблагоприятно социално-икономическо положение

- семейно положение (рискът от сексуално и основано на пола насилие над жени и момичета в юношеска възраст е по-висок за тези от тях, които нямат защитник от мъжки пол, жените, които са глави на домакинства и др.)
- вътрешно разселено лице
- и др.

Потенциална причинно-следствена връзка: (приписвано) политическо мнение и/или религия (например когато преследването се осъществява от талибаните) и/или принадлежност към определена социална група (вж. примерите по-долу).

Прочетете още в общия анализ.

2.12.2 Вредни традиционни практики, свързани с брака

Последна актуализация: декември 2020 г.

* Добавени са малки актуализации: април 2022 г.

Анализ на риска: В индивидуалната оценка дали има разумна степен на вероятност молителят да бъде подложен на преследване следва да се вземат предвид влияещите на риска обстоятелства, като например:

- ранна възраст (по-специално под 16 години)
- област на произход (засягаща по-специално селските райони)
- етническа принадлежност (напр. пушунци)
- възприемане на традиционни роли на половете в семейството
- неблагоприятно социално-икономическо положение на семейството
- местна власт/влияние на (потенциалния) съпруг и неговото семейство или обкръжение
- и др.

Потенциална причинно-следствена връзка:

принадлежност към определена социална група (напр. във връзка с отказ от встъпване в насилствен или детски брак).

Прочетете още в общия анализ.

2.12.3 Жени с обществени роли

Последна актуализация: април 2022 г.

Анализ на риска: Жените с обществени роли може да спадат към други профили, като например: **2.1 Лица, свързани с предишното афганистанско правителство, 2.5 Педагогически персонал, 2.6 Здравни специалисти и хуманитарни работници, включително лица, които работят за местни и международни НПО, 2.7 Журналисти и работещи за медиите лица или 2.8 Защитници на правата на човека.** За оценката на основателното опасение от преследване следва да се прави справка също и с анализа на риска на тези профили.

За **други жени с обществени роли** в индивидуалната оценка дали има разумна степен на вероятност молителят да бъде подложен на преследване следва да се вземат предвид влияещите на риска обстоятелства, като например:

- мнение, че лицата не отговарят на условията, определени от талибаните
- видим характер на дейността на молителя (например поради характера на неговата работа)
- консервативна среда
- възприемане на традиционни роли на половете от семейството или обкръжението
- и др.

Потенциална причинно-следствена връзка: (приписвано) политическо мнение и/или религия.

Прочетете още в общия анализ.

2.12.4. Жени, които се възприемат като престъпили моралните и/или обществените норми

Вж. профил **2.9 Лица, които се възприемат като престъпили моралните и/или обществените норми.**

Прочетете още в общия анализ.

2.12.5 Несемейни жени и жени, които са глави на домакинства

Последна актуализация: декември 2020 г.

* Добавени са малки актуализации: април 2022 г.

Анализ на риска: Несемейните жени или жените, които са глави на домакинства, са със значително по-висок риск да бъдат изложени на деяния, които поради своята тежест, повтораемост или натрупване биха могли да бъдат считани за преследване. По подобен начин те са изложени на по-висок риск да бъдат обект на насилие.

Поради отрицателното възприемане срещу тях, по-голямата им уязвимост на това да бъдат изложени на насилие и наложените върху жените ограничения след завземането на властта от талибаните несемейните жени и жените, които са глави на домакинства, е вероятно да имат основателни опасения от преследване.

Потенциална причинно-следствена връзка:

принадлежност към определена социална група (например разведени жени).

Прочетете още в общия анализ.

2.13 Деца

В раздела, който е посветен на децата, са разгледани някои характерни конкретно за децата обстоятелства, обуславящи повишена уязвимост и рискове, на които децата в Афганистан може да са изложени.

2.13.1 Насилие над деца: преглед

Последна актуализация: декември 2020 г.

Анализ на риска: Не всички деца са изложени на такова ниво на риск, че да се обоснове наличие на основателни

опасения от преследване. Влияещите на риска обстоятелства могат да включват:

- пол (рисковете за момчетата и за момичетата може да се различават)
- възраст и външен вид (напр. момчетата без брада може да бъдат третираны като *бача-бази*)
- възприемане на традиционни роли на половете в семейството
- неблагоприятно социално-икономическо положение на детето и на семейството
- и др.

Потенциална причинно-следствена връзка: Трябва да се вземат под внимание конкретните обстоятелства на молителя. Например по отношение на деца, които са (или са били) жертви на *бача бази*, преследването може да е мотивирано от принадлежност към определена социална група.

Прочетете още в общия анализ.

2.13.2 Брак в детска възраст

Вж. раздел **2.12.2 Вредни традиционни практики, свързани с брака** към профил **2.12 Жени**.

Прочетете още в общия анализ.

2.13.3. Мобилизиране на деца

Последна актуализация: декември 2020 г.

Анализ на риска: Не всички деца са изложени на такова ниво на риск, че да се обоснове наличие на основателни опасения от преследване под формата на мобилизиране на деца. Влияещите на риска обстоятелства могат да включват:

- неблагоприятно социално-икономическо положение
- район на произход или местопребиваване
- и др.

Потенциална причинно-следствена връзка: Следва да се вземат под внимание конкретните обстоятелства на детето.

Вж. също раздели 2.4 Лица, които се опасяват от принудително мобилизиране от въоръжени групи и 2.13.1 Насилие над деца: преглед.

Прочетете още в общия анализ.

2.13.4 Детски труд и трафик на деца

Последна актуализация: декември 2020 г.

Анализ на риска: Не всички деца са изложени на такова ниво на риск, че да се обоснове наличие на основателни опасения от преследване във връзка с детски труд и/или трафик на деца. Влияещите на риска обстоятелства могат да включват:

- възраст
- пол
- семейно положение
- неблагоприятно социално-икономическо положение на детето и неговото семейство
- вътрешно разселено лице
- наркомания
- и др.

Потенциална причинно-следствена връзка: Следва да се вземат под внимание конкретните обстоятелства на детето, за да се определи дали може да се обоснове причинно-следствена връзка с мотив за преследване.

Прочетете още в общия анализ.

2.13.5 Образование на децата, и по-специално на момичетата

Последна актуализация: април 2022 г.

Анализ на риска: Общите недостатъци в образователната система и ограничените възможности за образование сами по себе си не могат да се считат за преследване, тъй като не са в резултат от умишлените действия на трета страна. Същевременно в случай на умишлено ограничаване на достъпа до образование, по-специално за момичетата, това може да се счита за преследване. Промените, свързани с политиките и практиките на талибаните относно образованието на момичетата, следва да се преценяват внимателно въз основа на актуална ИДП.

Потенциална причинно-следствена връзка: Следва да се вземат под внимание конкретните обстоятелства на детето. В зависимост от политиките, следвани от талибаните, религията и/или политическото мнение могат да бъдат приложими мотиви.

Прочетете още в общия анализ.

2.13.6 Деца без мрежа за подкрепа в Афганистан

Последна актуализация: декември 2020 г.

Анализ на риска: Липсата на мрежа за подкрепа сама по себе си не представлява преследване. Тя обаче значително засилва риска такива деца да бъдат изложени на деяния, които поради своята тежест, повторяемост или натрупване може да се считат за преследване. Вж. например **2.13.4 Детски труд и трафик на деца**.

Потенциална причинно-следствена връзка: Следва да се вземат под внимание конкретните обстоятелства на детето.

Прочетете още в общия анализ.

2.14 ЛГБТИК лица

Последна актуализация: април 2022 г.

Анализ на риска: За лицата с този профил по правило съществуват обосновани основателни опасения от преследване.

Потенциална причинно-следствена връзка:
принадлежност към определена социална група.

Прочетете още в общия анализ.

2.15 Лица с увреждания и лица с тежки заболявания

Последна актуализация: април 2022 г.

Анализ на риска: Не всички лица с такъв профил са изложени на такова ниво на риск, че да се установят основателни опасения от преследване. Влияещите на риска обстоятелства могат да включват:

- естество и видимост на умственото или физическото увреждане
- отрицателно възприемане от семейството
- и др.

Потенциална причинно-следствена връзка:
принадлежност към определена социална група по отношение на лицата със забележими психични или физически увреждания.

Прочетете още в общия анализ.

2.16.1 Лица, замесени в кръвни вражди

Последна актуализация: декември 2020 г.

Анализ на риска за мъже, пряко замесени в кръвна вражда: За лицата с този профил по правило съществуват обосновани основателни опасения от преследване.

Анализ на риска за жени, деца и мъже, които са по-дистанцирани от кръвната вражда: Не всички лица са изложени на ниво на риск, обосноваващо наличие на основателни опасения от преследване. Влияещите на риска обстоятелства могат да включват:

- интензивност на кръвната вражда
- произход от области със слабо прилагане на принципите на правовата държава

- и др.

Потенциална причинно-следствена връзка: Следва да се вземат под внимание конкретните обстоятелства на молителя, за да се определи дали може да се обоснове причинно-следствена връзка с мотив за преследване. Например членове на семейство, замесени в кръвна вражда, може да имат основателни опасения от преследване по причина на принадлежност към определена социална група.

* За този профил може да са валидни съображения за [изключване](#).

Прочетете още в общия анализ.

2.16.2 Лица, замесени в спорове за земя

Последна актуализация: април 2022 г.

Анализ на риска: Не всички лица с такъв профил са изложени на такова ниво на риск, че да се установят основателни опасения от преследване. Влияещите на риска обстоятелства могат да включват:

- агресивен характер на спора
- власт/влияние на участниците в спора за земя
- област на произход
- и др.

Потенциална причинно-следствена връзка: Като цяло няма причинно-следствена връзка с мотив от Конвенцията. Това не засяга конкретни случаи, във връзка с които може да се установи причинно-следствена връзка въз основа на допълнителни обстоятелства (напр. етнически произход във връзка с това, че талибаните заемат страна срещу определени етнически групи, които може да са страна по спора, спор за земя, довел до кръвна вражда, и др.).

* За този профил може да са валидни съображения за [изключване](#).

Прочетете още в общия анализ.

2.17 Лица, обвинени в обичайни престъпления

Последна актуализация: април 2022 г.

Анализ на риска: Не всички лица с такъв профил са изложени на такова ниво на риск, че да се установят основателни опасения от преследване. Влияещите на риска обстоятелства могат да включват:

- естество на престъплението, във връзка с което може да е преследван молителят
- предвидено наказание
- и др.

Потенциална причинно-следствена връзка: По отношение на лица, обвинени в общи престъпления, няма причинно-следствена връзка с мотив за преследване съгласно Конвенцията. Когато обаче са установени основателни опасения от преследване във връзка с предвидено наказание по законите на шариата, преследването може да бъде мотивирано от религията на молителя. В конкретни случаи преследването може (също така) да бъде мотивирано от друго основание съгласно Конвенцията или да бъде предприето или осъществено на дискриминационно основание във връзка с друг мотив по Конвенцията.

* За този профил може да са валидни съображения за [изключване](#).

Прочетете още в общия анализ.

2.18 Лица, родени в Иран или Пакистан, и/или които са живели там за дълъг период

Последна актуализация: декември 2020 г.

Анализ на риска: Като цяло третирането на лицата с такъв профил не следва да се счита за преследване. В изключителни случаи натрупването на мерки би могло да бъде считано за преследване.

Потенциална причинно-следствена връзка: Като цяло няма причинно-следствена връзка с основание по Конвенцията. Това не накърнява индивидуалните случаи,

при които може да се установи причинно-следствена връзка въз основа на допълнителни обстоятелства.

Прочетете още в общия анализ.

Субсидиарна закрила

Член 15, буква а) от Директивата относно признаването

Смъртно наказание или екзекуция

Последна актуализация: април 2022 г.

Смъртно наказание се предвижда съгласно ислямското право.

Според наличната информация съгласно предишния наказателен кодекс броят на престъпленията, за които е налагано смъртно наказание, е бил силно ограничен и в практиката такива наказания са изпълнявани рядко.

Преди завземането на властта от талибаните в областите под техен контрол те налагаха наказания в рамките на паралелна правосъдна система въз основа на строго тълкуване на *шариата*. Това включваше случаи на екзекуции, включително публични, чрез замеряне с камъни и разстрел.

Наложената правосъдна система вследствие на завземането на властта от талибаните се счита за продължение на съдилищата в сянка, създадени по време на техните бунтовнически действия. Законът на шариата е основата за съдебните решения и действията на съдиите и полицаите в Афганистан под талибанското управление. Според талибанските служители смъртното и телесното наказание се считат за подходящи наказания за определени престъпления съгласно закона на шариата. Към началото на 2021 г. не е имало сведения за телесни наказания, издадени от съд. Съобщавано е и за екзекуции по бързата процедура на предполагаеми съмишленици на ИДХ от талибаните.

В случаите, когато липсва причинно-следствена връзка с мотив по Конвенцията (например в някои случаи на [2.17 Лица, обвинени в общи престъпления](#)), следва да се провери необходимостта от субсидиарна закрила съгласно [член 15, буква а\) от ДП](#). Ако има разумна степен на вероятност за смъртно наказание или екзекуция, се предоставя субсидиарна закрила по [член 15, буква а\) от ДП](#), освен ако молителят не подлежи на изключение в съответствие с [член 17 от ДП](#).

Обърнете внимание, че може да са валидни съображения за [изключване](#).

Прочетете още в общия анализ.

Член 15, буква б) от Директивата относно признаването

Изтезание или нечовешко или унижително отношение, или наказание

Последна актуализация: април 2022 г.

В случаите на молители, за които подлагането на изтезание или нечовешко или унижително отношение, или наказание може да е реална опасност, често би имало причинно-следствена връзка с мотив за преследване съгласно определението за бежанец и с оглед на това тези лица биха отговаряли на условията за признаване на статут на бежанец. Във връзка със случаи, в които обаче няма причинно-следствена връзка с мотив за преследване по Конвенцията и следователно молителят не би отговарял на условията за признаване на статут на бежанец, следва да се провери нуждата от субсидиарна закрила по [член 15, буква а\) от ДП](#).

При проверка на нуждата от закрила по [член 15, буква а\) ДП](#) следва да се вземат под внимание следните съображения:

- **Липса на медицински грижи и социално-икономически условия:** Важно е да се отбележи, че тежките посегателства трябва да се реализират под формата на поведение на даден субект ([член 6 от ДП](#)). Сама по себе си общата липса на медицински грижи, образование или други социално-икономически елементи (например положението на вътрешно разселените лица, трудности в намирането на възможности за поминък, жилищно настаняване) не попада в обхвата на понятието за нечовешко или унижително отношение по [член 15, буква б\) от ДП](#), освен ако е налице умишлено поведение на даден субект, например умишлено лишаване на молителя от подходящи медицински грижи.
- **Произволни арести, незаконно задържане и условия в местата за лишаване от свобода:** Специално внимание следва да се обърне на явленията произволни арести и незаконно задържане, както и на условията в затворите. Произволните арести и незаконните центрове за задържане, управлявани от различни субекти (свързани с предишното правителство, с милиции, върхушка или бунтовнически групировки), са широко разпространени в Афганистан. Като цяло в тези незаконни места за лишаване от свобода правата на човека не са зачитани и лицата, които са в реална опасност да бъдат незаконно задържани, може да се нуждаят от закрила. Скоро след завземането на властта талибаните обявиха освобождаването на всички задържани по политически причини в цял Афганистан и освободиха хиляди затворници. На 31 октомври 2021 г. талибански служител заяви, че в Афганистан има около 4000 затворника. Настоящите затворници са задържани въз основа на наказателни обвинения, включително в убийство. Съобщено е и че талибаните пращат хора в затвора заради минимално

„подозрение за незаконна дейност“. Има сведения за талибански бойци, които арестуват хора и използват насилие и изтезания в ареста. Други случаи на съобщаване за изтезания от талибаните са свързани с журналисти, медицински специалисти и цивилни лица по време на седмиците на боеве в Панджшир. Освен това талибаните са обвинявани в извършване на нарушения на правата на човека срещу предполагаеми съмишленици на ИДХ, включително незаконни задържания и изтезания в Нангархар и други области. Освен това може да бъде оценено, че в случаите, в които преследването или наказанието е особено несправедливо или непропорционално или при излагане на лицето на условия в затвор, които не са съвместими със зачитането на човешкото достойнство, е възможно да възникне ситуация на тежко посегателство съгласно [член 15, буква б\) от ДП](#). Следва да се подчертае също, че в официалните и неофициалните места за лишаване от свобода често са извършвани изтезания.

- **Телесни наказания:** Съгласно *шариата* са предвидени телесни наказания: за различни престъпления, като например замеряне с камъни за прелюбодеяние, публичен бой с пръчка за употреба на алкохол и ампутирание на ръка за някои видове кражба. След завземането на властта в страната от талибаните те направиха недвусмислени изявления относно задължителното спазване на *шариата*. Има сведения, че физическите наказания, включително екзекуции, се считат за необходими части от ислямското право. Предполага се, че талибанските съдии са избягвали издаването на тежки наказания, за да предотвратят загубата на подкрепа сред населението. Съобщавано е обаче и за талибански бойци, подлагащи цивилни лица на наказания, наред с другото — бичуване на предполагаеми крадци. В случаите, когато не е налице причинно-следствена връзка с мотив за преследване съгласно определението за бежанец, опасността от подлагане на телесни наказания като изброените по-горе може да отговаря на изискванията на [член 15, буква б\) от ДП](#).
- **Криминално насилие:** Според наличните данни както общата, така и организираната престъпност е широко разпространена в цялата страна, като през последните години се наблюдава възходяща тенденция, особено в големите градове като Кабул, Джалалабад, Херат и Мазар-и Шариф. Докладваните престъпления включват отвличания на възрастни и деца, грабежи и взломни кражби, убийства и изнудване. Жертвите на престъпни групи включват бизнесмени, местни длъжностни лица и обикновени граждани, като чужденците и богатите афганистанци се посочват като основни мишени. Налична е ограничена информация относно престъпната дейност след завземането на властта от талибаните. В случаите, когато не е налице причинно-следствена връзка с мотив за преследване съгласно определението за бежанец, опасността от престъпления като изброените по-горе може да отговаря на изискванията на [член 15, буква б\) от ДП](#).

Възможни са и други случаи, в които може да е налице реална опасност от тежки посегателства съгласно [член 15, буква б\) от ДП](#), например някои ситуации, засягащи лица с профилите [2.13 Деца](#), [2.16.2 Спорове за земя](#) и др.

Обърнете внимание, че може да са валидни съображения за [изключване](#).

Прочетете още в общия анализ.

Член 15, буква в) от Директивата относно признаването

Тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт

Последна актуализация: април 2022 г.

Необходимите елементи за прилагане на [член 15, буква в\) от ДП](#) са:

Фигура 2. Член 15, буква в) от ДП: елементи на оценката.

За да се приложи [член 15, буква в\) от ДП](#), изброените по-горе елементи следва да са налице кумулативно.

Прочетете още в общия анализ.

Следва обобщение на съответните заключения относно ситуацията в Афганистан:

а. Въоръжен конфликт: През летните месеци на 2021 г. офанзивата на талибаните се разви бързо и доведе до завземането от тях на почти цялата страна. Поделенията на АНСС в много случаи се оттеглиха от позициите си, без да оказват съпротива. В своите изявления, след като взеха контрола върху Кабул през август 2021 г., талибаните обявиха края на войната. В някои райони в страната обаче бяха създадени организирани групи за съпротива и избухнаха стълкновения. ИДХ също продължава да е активна в страната.

Прочетете още в общия анализ.

б. Цивилно лице: [Член 15, буква в\) от ДП](#) е приложим за лица, които не са членове на никоя от страните в конфликта и не участват във военните действия, потенциално включващи бивши бойци, които наистина и за постоянно са се отказали от въоръжени дейности. Молбите от лица със следните профили следва да се разглеждат внимателно. Въз основа на индивидуална оценка може да се определи, че такива молители не отговарят на определението за цивилни лица съгласно [член 15, буква в\) от ДП](#). Например:

- **Талибаните**
- **Въоръжени групировки, противопоставящи се на талибаните:** няколко паравоенни групировки продължиха да съществуват или бяха създадени в заключителните дни на талибанската офанзива или след края ѝ
- **Други въоръжени групировки:** други въоръжени групировки, активни в Афганистан, включват например ИДХ, ИДУ, мрежата „Хакани“, Ал-Кайда и „Джундала“.

Следва да се отбележи, че активното участие във военните действия не се ограничава до открито носене на оръжие, но може да включва и значителна логистична и/или административна подкрепа за бойците.

Важно е да се подчертае, че оценката на необходимостта от закрила е с оглед на бъдещето. Ето защо основният въпрос е дали или не молителят ще бъде цивилно лице или не при връщане. Фактът, че лицето е участвало във военни действия в миналото, не означава непременно, че [член 15, буква в\) от ДП](#) не би бил приложим спрямо него или нея.

Прочетете още в общия анализ.

- с. Безогледно насилие:** Безогледното насилие и цивилните жертви значително са намалели след завземането на властта от талибаните. От август 2021 г. е намаляло и свързаното с конфликти разселване. След оттеглянето на международните войски един от основните участници в предишния конфликт (бившето афганистанско правителство) спря да съществува, докато конфликтът между талибаните и ИДХ продължава. Извършващото се в страната насилие е предполагаемо целенасочено, но в хода на такива инциденти са наблюдавани и цивилни жертви. Възниквали са и инциденти, свързани със сигурността, по-специално в определени области на страната. Затова в момента на съставяне на доклада **нивото на безогледно насилие** в страната се счита за значително по-ниско, отколкото преди (завземането на властта от талибаните). Бъдещият риск от безогледно насилие обаче в която и да е част от страната винаги следва да се основава на най-новата информация относно динамиката в конкретна област, както и страната като цяло. Следва да бъдат отчетени и ограниченията във връзка с надеждното докладване на информация от страната.

С развитието на ситуацията в Афганистан, за да бъде направена оценка с оглед на бъдещето по отношение на **нивото на риска в резултат от безогледно насилие** в ситуация на въоръжен конфликт, могат да бъдат отчетени следните елементи въз основа на относима и актуална ИДП:

- **Участници в конфликта:** включва появата и/или оперативния капацитет на различни участници, потенциалното участие на други държави в конфликта, продължителността и относителната стабилност на контрола на даден участник върху територията и т.н.
- **Инциденти и цивилни жертви:** използваните методи и тактики, честотата на инцидентите и причинените от тях цивилни жертви.
- **Географски обхват:** част от свързаното с конфликти насилие може да бъде ограничено само в определен регион с оглед на участниците в конфликта, например когато става дума за местни въоръжени групировки, които се противопоставят на талибаните.
- **Разселване:** Свързано с конфликти разселване може да е важен показател за равнището на насилие и/или за начина, по който цивилното население възприема риска.

Прочетете още в общия анализ.

d. Тежки и лични заплахи:

В контекста на „подвижната скала“ всеки случай следва да се оценява индивидуално, като се отчита характерът и интензивността на насилието в района, както и личното положение на молителя. Някои обстоятелства, свързани с личното положение, могат да допринесат за повишаване на опасността от безогледно насилие, включително неговите преки и непреки последици. Макар че не е възможно да се предоставят изчерпателни указания за това какви биха могли да бъдат съответните лични обстоятелства и по какъв начин те следва да се оценяват, следните примери са подчертани като възможни примери за обстоятелства, които може да повлияят на способността на лицето да прецени и/или избегне рисковете, свързани с безогледно насилие, в ситуация на въоръжен конфликт:

- възраст
- пол
- заболяване и увреждане, включително психични заболявания
- икономическо положение
- познаване на района
- професия на молителя
- и др.

Прочетете още в общия анализ.

- e. **Заплаха за живота или личността:** Опасността от посегателство съгласно [член 15, буква в\) от ДП](#) е формулирана като „заплаха за живота или личността на цивилното лице“, а не (заплаха от) специфичен акт на насилие. Някои от видовете посегателства над живота или личността в Афганистан, които често биват

докладвани, включват убийства, наранявания, отвлечения, увреждания, причинени от противопехотни мини, и др.

Прочетете още в общия анализ.

f. Причинно-следствена връзка: Причинно-следствената връзка „поради“ се отнася до причинно-следствената връзка между безогледното насилие и посегателството (сериозна заплаха за живота или личността на цивилно лице) и включва:

- вреда, която е пряко причинена от безогледно насилие или от действия, които са породени от участниците в конфликта, и
- вреда, която е косвено причинена от безогледно насилие в ситуация на въоръжен конфликт. Косвените ефекти се вземат под внимание само в определена степен и доколкото е налице доказуема връзка с безогледното насилие, например: широко разпространено насилие в резултат на беззаконие, унищожаване на необходимите средства за оцеляване, унищожаване на инфраструктурата, отказ или ограничен достъп до хуманитарна помощ, ограничен достъп до здравни заведения. Въоръжените сблъсъци и/или блокираните пътища също може да доведат до проблеми със снабдяването с храна, които причиняват глад или ограничен или никакъв достъп до здравни заведения в определени региони в Афганистан.

Прочетете още в общия анализ.

Субекти на закрила

Последна актуализация: април 2022 г.

В [член 7 от ДП](#) е предвидено, че закрила може да бъде предоставена от:

а) **държавата;**

б) **партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия;**

при условие че същите **желаят и могат** да предложат закрила, която трябва да бъде:

ефективна и да няма временен характер.

Такава закрила основно се предоставя, когато посочените субекти вземат разумни мерки, за да попречат на преследването или на тежките посегателства, наред с другото, чрез **съществуването на ефективна съдебна система, позволяваща разкриването, преследването и наказването** на действията, представляващи преследване или тежко посегателство.

По време на бунтовническите действия талибаните действаха като правителство в сянка на Афганистан, като техните органи за управление съответстваха на административните органи и дейности на редовно правителство. Счетено е, че изготвянето на политики и прилагането им са повлияни от характеристиките, предпочитанията и взаимоотношенията на местните лидери на талибаните. На териториите под контрола на групировката функционираше паралелна правосъдна система, основана на стриктно тълкуване на шариата, което доведе до постановяване на екзекуции от съдилища в сянка и други наказания, оценявани от UNAMA като жестоки, нечовешки и унижителни.

След завземането на столицата Кабул талибаните обявиха възстановяването на ислямски емират в Афганистан, какъвто е имало в Афганистан между 1996 г. и 2001 г. През октомври 2021 г. според сведения те са контролирали цялата територия на Афганистан и са предоставяли услуги на хората.

Талибаните не са обявили подробно по какъв начин възнамеряват да управляват Афганистан, нито вида политическа система, която смятат да приемат, или конституцията, въз основа на която ще функционира правителството. Като цяло те посочват *шариата* като правната, но и политическата система, която ще бъде наложена, и подчертават важността на исляма за тяхното управление. Ето защо повечето от назначените в междинното правителство лица са административни служители.

Назначени са служители в централни министерства и в провинциалната администрация, включително Министерството за насърчаване на добродетелите и предотвратяване на

греха. Под предишното управление на талибаните една от основните функции на органа е била да упражнява тълкуването на шариата от талибаните и има сведения, че новото министерство вече е издало насоки по теми, свързани с „ислямските ценности“.

Освен това талибаните са започнали да изграждат институции за сигурност. Според източници талибанското ръководство не упражнява контрол над своите бойци, които действат по своя инициатива и подлагат на насилие цивилни лица и журналисти, както и извършват претърсвания на населените места и ответни действия с цел отмъщение въпреки общата амнистия, предоставена на всички, служили в предходното правителство.

Тъй като талибаните от години въвеждат съдилища в сянка по шариата, се очаква предстоящата система на правосъдието да бъде продължение на създадените съдилища в сянка. Ръководителят на бившата система от съдилища в сянка, включително нейния върховен съд, Абдул Хаким Ишакзай, беше назначен за министър на правосъдието на 7 септември 2021 г. Според сведения в средата на октомври 2021 г. е създаден нов върховен съд.

Според изявление на талибански служители физическите наказания, включително екзекуциите, се считат за необходима част от ислямското право, а някои от наказанията, използвани при предишното управление на талибаните, ще бъдат върнати. Съобщава се и че съдът ще разпорежда екзекуции, но наказанията може да не се изпълняват публично. Според експертно становище обаче публичното наказание може да не е необходимо за всички видове престъпления, но наказанието за определени престъпления трябва да се извършва публично. В средата на октомври талибаните обявиха, че наказанията не се изпълняват публично, освен ако това не бъде разпоредено и наредено от върховния съд.

Липсата на надлежно провеждане на съдебен процес и характерът на наказанията обаче не са достатъчни основания механизмът за правосъдие, създаден от талибаните, да се приеме за легитимна форма на закрила. Като се вземе предвид информацията за зачитането от талибаните на правата на човека, която е налична към момента на изготвяне на настоящия документ, може да се заключи, че талибаните не отговарят на съответните критерии, за да бъдат приети за субект на закрила, който е способен да обезпечи ефективна, трайна и достъпна закрила.

Към настоящия момент липсват други субекти, контролиращи значителна част от територията на Афганистан и способни да предоставят закрила по смисъла на член 7 от ДП.

Прочетете още в общия анализ.

Когато в района, където е живял молителят, не е възможно да бъде идентифициран субект на закрила, отговарящ на изискванията по [член 7 от ДП](#), оценката може да продължи с разглеждане на въпроса за наличие на алтернатива за вътрешна закрила.

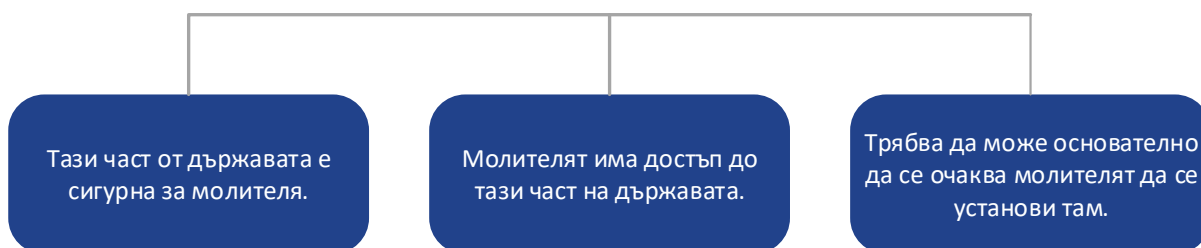

Алтернатива за вътрешна закрила

Последна актуализация: април 2022 г.

Необходимите елементи за прилагане на [член 8 от ДП](#) са, както следва:

Фигура 3. АВЗ: елементи на оценката.

За лица със съответни профили, които имат основателни опасения от преследване или за които е налице реална опасност от тежки посегателства от страна на талибаните, критерият за обезпечаване на **безопасност** няма да бъде удовлетворен с оглед на териториалния контрол на групировката.

За лица, които имат основателни опасения от преследване или за тях е налице реална опасност от тежки посегателства във връзка с агресивни действия от други субекти, несигурността на настоящата ситуация и липсата на закрила, които отговарят на изискванията по член 7 от ДП, са основание да се прецени, че алтернативата за вътрешна закрила не осигурява безопасност. В изключителни случаи дадено лице може да няма основателни опасения или да не е изправено пред реална опасност от тежки посегателства, след като се премести в определена част от страната, в зависимост от възможността на този субект да достигне до него. Когато се прави преценка дали изискването за безопасност ще бъде удовлетворено, следва да се отчита несигурността на настоящата ситуация.

Понастоящем няма известни ограничения относно **пътуването и допускането в страната** на мъже в Афганистан. Възможността на жените да пътуват сами в Афганистан и преди беше ограничена от социални и формални ограничения и често свободата на движението им беше ограничена от изискването за съгласие от мъж или наличието на мъж придружител. След завземането на властта талибаните обявиха

допълнителни ограничения за пътуване за жени, които може да окажат влияние върху възможността на жените да пътуват безопасно и законно в Афганистан. По-специално, Министерството за насърчаване на добродетелите и предотвратяване на греха предполагаемо е издало заповед, според която на жените не следва да се предлага транспорт на разстояния, по-дълги от 45 мили (72 километра), ако не са придружени от близък роднина от мъжки пол, а шофьорите се призовават да не предлагат транспорт на жени, които не носят хиджаб.

В изключителни случаи, в които е възможно да бъдат спазени критериите както относно безопасността, така и относно пътуването и допускането в страната съгласно АВЗ, следва да се обърне внимание и на текущата хуманитарна ситуация в Афганистан. Последното би могло да се отрази на критерия за **основателност** в рамките на оценката по [член 8 от ДП](#) и в резултат на това да АВЗ да се определи като цяло като неоснователна.

Следователно в момента на съставяне на доклада се оценява, че алтернативата за вътрешна закрила като цяло не е приложима към нито една част от Афганистан.

Прочетете още в общия анализ.

Изключване

Последна актуализация: ноември 2021 г.

Като се имат предвид сериозните последици, които изключването може да има за лицето, основанията за изключване следва да се тълкуват ограничително и да се прилагат с внимание.

Примерите в тази глава са неизчерпателни и некатегорични. Всеки случай трябва да се разглежда индивидуално.

Когато има сериозни основания да се счита, че молителят е извършил което и да е от съответните действия, задължително се прилагат клаузите за изключване.

Изключването следва да се прилага в следните случаи:

Основания за изключване			
Статут на бежанец	престъпление срещу мира, военно престъпление или престъпление срещу човечеството	Субсидиарна закрила	престъпление срещу мира, военно престъпление или престъпление срещу човечеството
	- тежко престъпление, което няма политически характер, извън територията на държавата на убежище, преди лицето да бъде прието като бежанец - деяния, които противоречат на принципите и целите на Организацията на обединените нации		- тежко престъпление - деяния, които противоречат на принципите и целите на Организацията на обединените нации - заплаха за обществото или за сигурността на държавата членка, където се намира молителят - друго престъпление (престъпления) (при определени обстоятелства)

Следва да се подчертае, че тежестта на доказване се носи от решаващия орган, който установява елементите на съответните основания за изключване и личната отговорност на молителя, а молителят има задължението да сътрудничи за установяване на всички факти и обстоятелства, свързани с неговата/нейната молба.

Прочетете още в общия анализ.

В контекста на Афганистан преценката на приложимостта на основанията за изключване може да е свързана с отчитане на множество обстоятелства и различни профили. В Директивата относно признаването не е предвиден срок за прилагане на основанията за изключване. Молителите могат да бъдат изключени на основание на събития, случили се както в рамките на текущия конфликт, така и на минали конфликти (например в контекста на Априлската революция и режима на Хак (1978—1979 г.), Съветско-афганистанската война (1979—1989 г.), конфликта между афганистанското правителство и муджахидинските сили (1989—1992 г.) и Афганистанската гражданска война (1992—1996 г.), както и режима на талибаните (1996—2001 г.). Наред с горното афганистански граждани са участвали и в конфликти извън Афганистан, което може да е от значение за преценката на критериите за изключване.

От ИДП е видно, че подлежащи на изключване деяния са извършени от множество субекти, както във връзка с въоръжения конфликт, така и в контекста на общата престъпност и злоупотребите с правата на човека.

Прочетете още в общия анализ.

Следните подраздели съдържат насоки относно потенциалната приложимост на основанията за изключване в контекста на Афганистан.

Престъпления срещу мира, военни престъпления, престъпления срещу човечеството

Последна актуализация: ноември 2021 г.

Следва да се отбележи, че основанието „престъпления срещу мира“ не се оценява като особено приложимо към случаите на молители от Афганистан.

Съгласно ИДП бунтовническите групировки, (бившите) АНСС и проправителствените милиции, както и цивилни лица в Афганистан могат да бъдат замесени в деяния, които отговарят на условията за определяне като военни престъпления или престъпления срещу човечеството. Докладваните нарушения на международното хуманитарно право

от всички страни в текущия и в бивши конфликти в Афганистан биха могли да представляват деяния от ранга на военните престъпления.⁷

По отношение на квалификацията на съответните действия като военни престъпления въоръжените конфликти⁸ в Афганистан могат да бъдат характеризирани, както следва:

- въоръжен конфликт между правителството на НДП и въоръжените опоненти от лятото на 1979 г. до съветската инвазия на 24 декември 1979 г.: немеждународен;
- Съветско-афганистанската война от декември 1979 г. до февруари 1989 г.: международен;
- въоръжен конфликт между муджахидинските сили и правителството (1989—1996 г.): немеждународен;
- въоръжен конфликт между талибаните и Обединения фронт (1996—2001 г.): немеждународен;
- въоръжен конфликт между коалиция, водена от САЩ срещу талибанския режим, между октомври 2001 г. и юни 2002 г.: международен;
- воден от талибаните бунт срещу (бившето) афганистанското правителство (от 2002 г. насам), както и конфликтът между отделните антиправителствени елементи (от 2015 г. насам): немеждународен.

Амнистията, предвидена съгласно Закона за национална стабилност и помирение на Афганистан и разпоредба относно амнистия в споразумението с „Хезб-е Ислами“/Гулбудин Хекматияр от септември 2016 г. вероятно няма да са пречка за изключване на молителя, когато е установена индивидуална отговорност за подлежащи на изключване деяния, тъй като те няма да удовлетворят приложимите изисквания, т.е. да са израз на демократичната воля на гражданите на Афганистан и лицето да е било подведено под отговорност по друг начин.

Тежко престъпление, което няма политически характер

Последна актуализация: ноември 2021 г.

В контекста на Афганистан основанието за „тежко престъпление (без политически характер)“ е особено значимо поради широкоразпространената престъпност и срива на законността и реда. Освен убийство, свързано със семейни и други лични спорове,

⁷ Вж. също: <https://www.icc-cpi.int/afghanistan>.

⁸ Обърнете внимание, че оценката по член 12, параграф 2, буква а) от ДП и член 17, параграф 1, буква а) от ДП препраща към съответните международни правни инструменти, в които са определени съответните термини. Следователно оценката дали е налице конфликт, както и характерът му, се основава на международното хуманитарно право и може да се различава от оценката в контекста на член 15, буква в) от ДП, определена в решение на Съда на ЕС по дело *Diakité*.

някои примери за особено значими тежки престъпления може да включват търговия и трафик на наркотици, трафик на оръжия, трафик на хора, корупция, незаконно присвояване и други икономически престъпления, незаконно данъчно облагане, незаконен добив, търговия или контрабанда на минерали, скъпоценни камъни, археологически артефакти и др.

Насилието срещу жени и деца (например във връзка с *бача бази*, в контекста на браковете в детска възраст, убийствата на честта, сексуалното насилие или някои форми на домашно насилие и др.), което е широко разпространено в Афганистан, също потенциално би могло да представлява тежко престъпление, което няма политически характер.

Някои тежки престъпления, които нямат политически характер, може да са свързани с въоръжен конфликт (например ако са извършени с цел финансиране на дейността на въоръжени групировки) или да представляват изключително нечовешки действия, извършени в контекста на системно или широко разпространено нападение срещу цивилно население, в който случай те следва да се разглеждат в обхвата на [член 12, параграф 2, буква а\)/член 17, параграф 1, буква а\) от ДП](#).

Във връзка с изключването от статут на бежанец дадено престъпление би спадало към това основание, ако е извършено в Афганистан или друга трета държава (напр. докато молителят е пребивавал в Пакистан или Иран или в държави на преминаване и др.). Във връзка със субсидиарна закрила тежките престъпления, извършени от афганистански молители в приемащата държава, също биха довели до изключване.

Деяния, които противоречат на целите и принципите на Организацията на обединените нации

Последна актуализация: ноември 2021 г.

В контекста на Афганистан (минало) членство във въоръжени групировки, като например ИДХ, талибаните или Ислямската партия на Афганистан („Хезб-е Ислами“), би могло да породят съответните съображения съгласно [член 12, параграф 2, буква в\)/член 17, параграф 1, буква в\) от ДП](#) в допълнение към съображенията по [член 12, параграф 2, буква а\)/член 17, параграф 1, буква а\) от ДП](#) или [член 12, параграф 2, буква б\)/член 17, параграф 1, буква б\) от ДП](#).

Прилагането на изключение следва да се основава на индивидуална оценка на конкретните факти в контекста на дейностите на молителя в рамките на съответната организация. Позицията на молителя в рамките на организацията би представлявала относимо съображение, а високопоставената позиция би обосновавала (оборима) презумпция за индивидуална отговорност. Въпреки това остава необходимо да се проверят всички свързани обстоятелства, преди да се вземе решение за изключване.

В случаите, когато наличната информация насочва към възможно участие в престъпления срещу мира, военни престъпления или престъпления срещу човечеството, оценката трябва да се направи с оглед на основанията за изключване по международна закрила по [член 12, параграф 2, буква а\)/член 17, параграф 1, буква а\) от ДП](#).

Заплаха за обществото или сигурността на държавата членка

Последна актуализация: ноември 2021 г.

В проверката на молбата за международна закрила основанията за изключване съгласно [член 17, параграф 1, буква г\) от ДП](#) е приложимо само за лица, които по друг начин отговарят на условията за субсидиарна закрила.

За разлика от други основания за изключване прилагането на тази разпоредба се основава на оценка на риска с оглед на бъдещето. Независимо от това при проверката се вземат под внимание миналите и/или настоящите дейности на молителя, например свързаност с определени групи, за които се счита, че представляват опасност за сигурността на държавата членка или престъпните дейности на молителя.

Прочетете още в общия анализ.

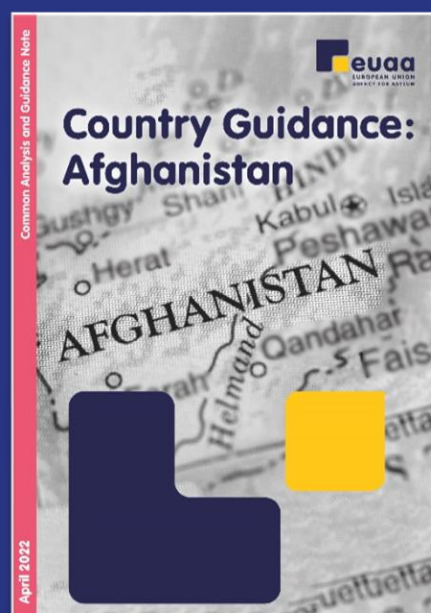
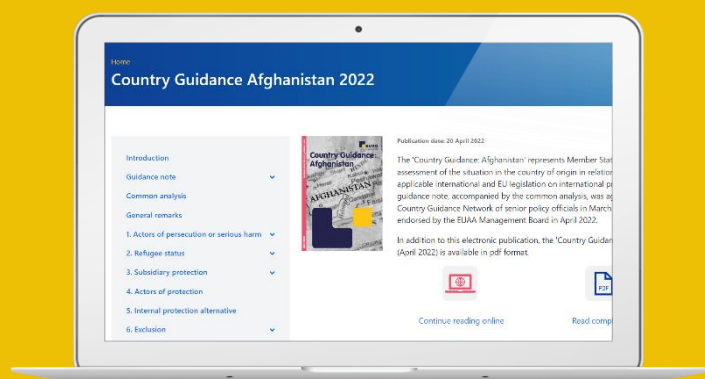

Съкращения

СЈЕУ	Съд на Европейския съюз
ЕУАА	Агенция на Европейския съюз в областта на убежището
UNAMA	Мисия на ООН за подпомагане на Афганистан
АВЗ	Алтернатива за вътрешна закрила
АМП	Афганистанска местна полиция; инициатива за сигурност, включваща въоръжени милиции в полицейските сили, под егидата на Министерството на вътрешните работи.
АНСС	Афганистански национални сили за сигурност, включително Афганистанска национална армия (АНА), Афганистанска национална полиция (АНП) и Национална дирекция по сигурността (НДС)
ВКБООН	Върховен комисар на ООН за бежанците
ВРЛ	Вътрешно разселено(и) лице(а)
ДП (Директива относно признаването)	Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила
ЕС	Европейски съюз
ИДП	Информация за държавата на произход
ИДХ	„Ислямска държава в Хорасан“
ЛГБТИК	ЛГБТИК са хора: които изпитват привличане към други от своя собствен пол (лесбийки, гейове) или към всеки от половете (бисексуални); чиято полова идентичност и/или чието проявление на пола не отговаря на рождения им пол (транс, небинарни); родени с полови белези, които не отговарят на обичайното определение за мъж или жена (интерсексуални); и чиято идентичност не се вписва в бинарна класификация на сексуалността и/или социалния пол (куиър).
НПО	Неправителствена организация
ООН	Организация на обединените нации

Всеобхватният общ анализ, който е в основата на настоящите указания, е наличен под формата на електронна книга и в pdf формат на английски език.

Можете да ги намерите на
<https://euaa.europa.eu/country-guidance-afghanistan-2022>

doi: 10.2847/314467

Publications Office
of the European Union

